

Knælæbe *Epipogium aphyllum*

Højsommerekskursion
27.07-30.07.2006

<u>Indholdsfortegnelse</u>	Side
Dagmar og Lenes dagbogsnotater fra turen	2-23
Torsdag	2
Fredag	2
Knudskov på Knudshoved Odde	2
Marienlyst Dyrehave ved Vinterbølle Strand	5
Langebæk Skov 1. stop	6
Langebæk Skov 2. stop	7
Lørdag	10
Ålholm Hestehave	10
Hyde Skov/Tømmerholt	13
Skejten	14
Hjelm Dyrehave	17
Søndag	19
Stejlebanke	19
Allindelille Fredsskov	22
Bilag:	
Deltagerliste	24
Programmet som stort set blev fulgt	25
Kort til Knudsskov – Stejlebanke	27
Kort til Marienlyst Dyrehave	28
Kort til Langebæksskov	29
Kort til Ålholm Hestehave og Skejten	30
Kort til Hyde Skov	31
Kort til Hjelm Dyrehave	32
Folder over Alindelille Fredsskov	33

De latinske blomsternavne er fra den store Nordiske flora
Sommerfuglene fra Michael Stoltze: Dagsommerfugle i Danmark.
Men disse navne må tages med et vist forbehold.

Forside billedet er taget af Bjarne Nielsen – Lillevorde

Redigeret af Dagmar Levisen og LeneKøhler

Torsdag den 27/07

Gitte, Dagmar og Lene mødtes foran Panum kl. 15. Lene pakkede bilen, og vi kørte ud på eventyr igen, men først skulle der lige benzin på bilen. Vi kørte ud ad Køgebugt motorvejen, drejede fra i Udby og ad den gamle landevej 151 til Vordingborg. Herfra fortsatte vi til afkørslen mod landevej 22. Her var der en del vejarbejde. Men nu var gode råd dyre. Hvor havde de gemt varndrehjemmet. Vi måtte spørge om vej på en Statoil-tank, selvom vi var meget tæt på. Det var de åbenbart vant til. Vi var de første der kom, men fik dog nøglerne udleveret til vores værelser. Mens vi ventede i receptionen, hvor der var stegende hedt, næsten som i et drivhus, kom Gunnva. Hun fik også sin nøgle. Vi stillede nu bare vores ting ind på værelserne, da vi ikke var helt sikre på, om Karin havde ændret fordelingen af værelserne.

Vi tog alle fire ind til Vordingborg, hvor vi fik handlet lidt. Vi ville egentlig finde et pizzeria, men spiste aftensmad på en Mexikansk restaurant. Vi returnerede til vandrehjemmet, og på vejen så vi Jan komme slæbende med sin bagage. Så vi gav ham et lift det sidste stykke vej. Vi pakkede hurtigt ud og satte os ud i haven, hvor der allerede sad en del. Mange kom dryssede senere, og vi var rigtig mange, der havde været inde og spørge om vej. Vi flyttede nu hen lige ud for den fløj, vi havde fået tildelt, og lavede et langt bord. Vi fik kaffe og kage, mens Niels og Peter gav os instruktioner om fredagens program. Det var en meget hyggelig aften, hvor vi sad ude og nød den lune sommeraften og "et enkelt" glas rødvin.

Fredag den 28/07

Vi stod tidligt op, da vi troede vi kunne få morgenmad kl. 7.30, men den var først parat kl. 8. Det var en dejlig morgenmad, med alt hvad man kunne ønske. Der var hjemmebagt franskbrød og rugbrød, men ikke nok, da der var problemer med ovnen. Vi manglede derfor brød til vores madpakker. Bestyreren måtte derfor i byen og købe noget mere brød. Vi kom først af sted klokken 9. Vi fik den aftale, at vores aftensmad først var klokken 19.

Vi fik fordelt os i bilerne, men så begyndte det at regne. Nu havde man ikke set regn i mange uger! Vores første stop var Knudskov. Vi kørte ad landevej 22 og til venstre mod Oreby, forbi Oregård og lige ud til vi nåede Knudskov, hvor vi skulle betale for at køre ind i skoven og parkere.

Knudskov på Knudshoved odde

Vi iførte os vores regnetøj, inden vi gik ned af stien mod stranden.

Hvas Randfrø
Brombær – en speciel art

Torilis japonica
Rubus

I et vandhul

Løg-Kortlæbe (før Løgurt, speciel for Syd-Øst Danmark) *Teucrium scordium*

Samel

Samulus valerandi

Sværtevæld

Lycopus europaeus

Sylt-Star

Carex otrubae

Vejbred-Skeblad

Alisma plantago-aquatica

Skov-Skræppe

Rumex sanguineus

Alm. Skjolddrager

Scutellaria galericulata

Grenet Pindsvineknop

Sparganium erectum ssp. *erectum*

Vand-Klaseskærm

Oenanthe fistulosa

Alm. Vand-Mynte

Mentha aquatica var. *aquatica*

Alm. Pimpinelle

Pimpinella saxifraga ssp. *saxifraga*

Vi kom til et nyt vandhul, der tidligere havde været indhegnet. Nu var planterne meget afgravid af køerne, især

Bredbladet Mærke (Den var næsten raseret)

Sium latifolium

Seline

Selinum carvifolia

Den har en marvfyldt firkantet stængel uden mælkesaft, den dufter af gulerod

Kær-Svovlrod (har mælkesaft)

Peucedanum palustre

Vandnavle

Hydrocotyle vulgaris

Gul Frøstjerne

Thalictrum flavum

Langs med stranden

Alm. Strandarve

Honckenya peploides

Strandkål

Crambe maritima

Strand-Mælde

Atriplex littoralis

Snerle-Pileurt

Fallopia convolvulus

Strand-Kogleaks

Bolboschoenus maritimus

Nu kunne vi pludselig ikke se Niels, men så råbte han, at vi bare skulle gå ind, hvor der hverken var vej eller sti, gennem over to meter høje Ørnebregner

Sump-Nælde *Urtica dioica*

Der botaniseres i regnvej

Ørnebregne
Sump-Nælde

Der har brede sammenvoksede fodflige, har blanke blade, med masser af brændhår, han og hun på samme plante

Ager-Mynte
Hjortetrøst
Alm. Fredløs
Vandpeberrod
Nøgle-Skræppe (3 ens korn)
Skov-Skræppe (1 stort 2 små korn)
Kantet Perikon
Sort Natskygge
Alm. Agermåne

Pteridium aquilinum
Urtica dioica

Mentha arvensis
Eupatorium cannabinum
Lysimachia vulgaris
Rorippa amphibia
Rumex conglomeratus
Rumex sanguineus
Hypericum maculatum ssp. *maculatum*
Solanum nigrum
Agrimonia eupatoria

Så fik vi vist et sted, hvor der oftest står bunkevis af planter, men hvor vi bare så få planter af Billebo-Klaseskærm

Oenanthe aquatica

Vi var også inde et sted, hvor der normalt var meget sumpet. Nu var det helt tørlagt

Gul Rævehale
Vandrøllike
Kær-Galtetand
Nedbøjet Ranunkel (Kær-Ranunkel)

Alopecurus aequalis
Hottonia palustris
Stachys palustris
Ranunculus flammula

Pigget Star
Bjerg-Rørhvene
Alm. Sumpstrå
Glanskapslet Siv
Læge-Oksetunge
Vild Løg

Carex pairaei
Calamagrostis epigejos
Eleocharis palustris
Juncus articulatus
Anchusa officinalis
Allium oleraceum

Nu var det holdt op med at regne, så det var dejligt at få regntøjet af. Det var som at gå i et drivhus. Vi satte os og spiste frokost ved parkeringspladsen, selvom det var lidt tidligere end vi plejer. Men der var dejligt med borde og bænke, især da det havde regnet.

Vi kørte nu tilbage til landvej 22, th til vi kom til rundkørslen th og lige efter tv ad landevej 151. I rundkørselen fortsatte vi ligeud ad vej 59. I Græsbjerg th, derefter lige ud, efter vi havde krydset en mindre landevej. Her parkerede vi lige inden skoven, hvor vejen svinger tv. Det er Vinterbølle Strand ved Marienlyst.

Marienlyst Dyrehave ved Vinterbølle Strand

Vi gik en dejlig tur i skoven. Det smådryppede, men vi behøvede heldigvis ikke regntøj.

Butbladet Skræppe
Kruset Skræppe
Tusindstråle
Akkeleje-Frøstjerne
Læge-Alant
Gaffel-Vortemælk
*Skov Hullæbe
Småblomstret Balsamin
Kæmpe-Svingel
Sort Fladbælg
Blåtoppet Kohvede
Dunet Steffensurt
Oksetunge (svamp)

Rumex obtusifolius
Rumex crispus
Telekia speciosa
Thalictrum aquilegifolium
Inula helenium
Euphorbia peplus
Epipactis helleborine ssp. *helleborine*
Impatiens parviflora
Festuca gigantea
Lathyrus niger
Melampyrum nemorosum
Circaea lutetiana
Fistulina hepatica

Oksetunge *Fistulina hepatica*

Fra stranden kunne vi se Storstrømsbroen og Farø-broen

Alm. Bjørneklo
Glat Burre
Skov-Brandbæger
Nælde-Klokke
Skov-Burre
Dansk Arum
Liden Burre

Heracleum sphondylium ssp. *sphondylium*
Arctium lappa
Senecio sylvaticus
Campanula trachelium
Arctium nemorosum
Arum alpinum
Arctium minus

Blåtoppet Kohvede *Melampyrum nemorosum*

Så kørte vi op til landevejen 59 og videre til Stensved, hvor vi var i Brugsen. Nu skinnede solen dejligt, og der var flere, der satte sig og drak en øl, inden vi kørte videre mod Langebæk Skov. Her gjorde vi et kort stop lige før vejen drejer tv ad margeriteruten. Også her parkerede vi en lang række.

Langebæk Skov 1. stop

Her måtte vi ned og op af stejle skrænter. Det var nu lettere at gå nede i vandløbet. Vi skulle se

Nikkende Hullæbe (tidligere Glat)

Epipactis phyllanthos

Nikkende Hullæbe *Epipactis phyllanthoides*

Der fotograferes på skrænten

Langebæk Skov 2. stop

Vi fortsatte og parkerede på vejen ned mod dæmningen, som går over til Langeø. Vi gik ind ad skovstien tv forbi vandløbet, hvor vi så

Sanikel i frø

Sanicula europaea

Nu forlod vi vejen og gik i sik-sak ned til engen, da der ingen sti var. Her så vi

Strand-Loppeurt *Pulicaria dysenterica*

Højsommerekskursion

Strand-Loppeurt
Strand-Siv
Vand-Brandbæger
Jordbær-Kløver
Vild-Selleri
Eng-Byg
Strand-Trehage
Strand-Kogleaks
Ægte Kastanie

Pulicaria dysenterica
Juncus maritimus
Senecio aquaticus ssp. *aquaticus*
Trifolium fragiferum
Apium graveolens
Hordeum secalinum
Triglochin maritima
Bolboschoenus maritimus
Castanea sativa

De gemmer sig i Vild-Selleri

Vild-Selleri *Apium graveolens*

Vi fulgte nu åens løb op til skovstien, for vi skulle se

Højsommerekskursion

Strudsvinge
Nordlig Lund-Fladstjerne
Vand-Brundrod
Akselblomstret Star
Alm. Hulsvøb
Tulipantræ
Skov-Vikke
Fugle-Kirsebær

Matteuccia struthiopteris
Stellaria nemorum ssp. *nemorum*
Scrophularia umbrosa
Carex remota
Chaerophyllum temulum
Liriodendron tulipifera
Vicia sylvatica
Prunus avium

Strudsvinge *Matteuccia struthiopteris*

Kirsebærerne smagte godt, så der blev vi lidt og spiste mange af dem. De var søde og gode. Under træerne langs med vejen, var der smidt utrolig mange tomme ølflasker.

Nu var dagens tur slut. Nogle kørte hjemad med det samme, men vi var flere der kørte ned i den lille bådhavn og kiggede over mod Langeø, mens vi tog lidt at drikke. Vejret var rigtig fint. Da vi kørte hjemad kørte vores bil ad margeriteruten. Først ned til Pedersværft, hvor vi så de smukke gamle bygninger, derefter videre ned til kløften, Stensby Møllebæk. Vi havde desværre ikke tid til at gå derind.

Aftensmaden var en pæn pyntet laksemad og derefter en stor bøf med flødekartofler og grønsager. Dertil fik vi efter eget valg, et glas hvidvin, rødvin eller øl. Vi sad og snakkede lidt efter maden, og da vi gik over til afterbotanik, var der stor ståhej, for der var fundet Knælæbe, *Epipogium aphyllum* i Allindelille Fredskov. Da Knælæben altid plejer at blive spist af snegle, inden der er gået mange timer, var der flere, der var parate til at tage af sted med det samme.

De ventede dog til næste dag. Søren Grøntved holdt vagt og fjernede snegle og gelejdede folk ind til kræet. Der var rigtig gang i jungletrommerne. Botanikere fra nær og fjern strømmede til for at se sjældenheden

Vi nød igen en dejlig lun aften ude i haven med kaffe, te, rødvin og snak.

Lørdag den 29/07

Denne morgen sov vi lidt længere, for nu vidste vi, at der først var morgenmad kl 8. Nu var der nok af det hjemmebagte brød, så vi kunne få smurt madpakker uden de store problemer. En bil kørte til Allindelille Fredsskov med Bjarne, Lone, Elsebeth og Jan. Vi andre fulgte den oprindelige plan. Vi kørte igen ned på landevejene 151 og 59, hvor vi kørte ned på motorvejen ved nedkørsel 41. Her fortsatte vi til Eskilstrup afkørsel 44, og videre ad landevej E55 gennem Nykøbing F. Over broen og tv ad landevej 297 mod Nysted, hvor vi kørte ned og parkerede i Nysted havn. Her mødtes vi med dem fra Møn, som ikke overnattede på vandrehjemmet.

Ålholm Hestehave

Først gik vi og kiggede på nogle af de planter, der stod ud mod vandet

Kær-Svinemælken beundres

Ålholm Slot

Læge-Stokrose
Strand-Karse
Kær-Svinemælk

Althaea officinalis
Lepidium latifolium
Sonchus palustre

Derefter gik vi hen mod Ålholm Slot. Det småregnede, men vi kunne klare os med paraplyerne.

Nælde-Silke *Cuscuta europaea* ssp. *europaea*

Alm. Skovranke
Rød Tandbæger
Vand-Brandbæger
Nælde-Silke

Clematis vitalba
Ballota nigra ssp. *nigra*
Senecio aquaticus ssp. *aquaticus*
Cuscuta europaea ssp. *europaea*

Her samlede Niels tropperne. Han havde en speciel tilladelse, for nu skulle vi ind på slottets område, og ind på et sted, hvor der var adgang forbudt for almindelige turister. Vi skulle ned til en rørsump.

Læge-Stokrose *Althaea officinalis*

Soløje-Alant *Inula britannica*

Kæmpe-Pileurt
Skov-Løg
Eng-Klaseskærm
Læge-Stokrose (i mængder)
Seline
Strand-Trehage
Alm. Røllike
Soløje-Alant
Strand-Loppeurt

Fallopia sachalinensis
Allium scorodoprasum
Oenanthe lachenalii
Althaea officinalis
Selinum carvifolia
Triglochin maritima
Achillea millefolium
Inula britannica
Pulicaria dysenterica

På den anden side af rørsumpen var der masser af Hjortetrøst, med et væld af sommerfugle.

Dagpåfugleøje *Inachis io*

Grønåret Kålsommerfugl *Pieris napi*

Højsommerekskursion

Hjortetrøst
Dagpåfugleøje
Grønåret Kålsommerfugl
Alm. Bredpande
Nældesommerfugl

Eupatorium cannabinum
Inachis io
Pieris napi
Thymelicus
Araschnia levana

Vi gik forbi en mur, der havde omkranset den gamle køkkenhave, et kæmpe område, hvor der kun stod korn nu. Men på muren var der mange

Murrude

Asplenium ruta-muraria

Murrude *Asplenium ruta-muraria*

Vi gik videre ad skovstien til vi krydsede vejen, som kommer fra bilmuseet. Her gik vi til venstre for vi skulle se

Storblomstret Hullæbe

Epipactis leptochila f. leptochila

Storblomstret Hullæbe *Epipactis leptochila f. leptochila*

Den var meget svær at fotografere for det regnede en del. Så den i forvejen mørke skov, blev endnu mørkere.

Højsommerekskursion

Frynse-Eg/Tyrkisk Eg
Hjertegræs
Galnebær

Quercus cerris
Briza media
Atropa bella-donna

Galnebær *Atropa bella-donna*

Den sidst nævnte stod langt inde ved et tipvognsspor, som ikke længere var i brug

Læge-Jernurt
Krybende Hestegræs
Glat Burre
Skov-Burre
Liden Burre

Verbena officinalis
Holcus mollis
Arctium lappa
Arctium nemorosum
Arctium minus

Da vi kom tilbage til bilerne blev planerne ændret lidt. Vi kørte først til Hyde Skov, tilbage ad landevej 297 og tv lige over for Fuglsang mod Rosenlund. Der th og lidt længere henne tv mod Radsted.

Hyde Skov/Tømmerholt

Vi holdt på en lang række næsten i grøften. Vi gik ind for at spise vores frokost på engen i Hyde Skov. Nu var vejret blevet varmt og solen skinnede. Gitte ville ikke med. Hun ville sidde og slappe lidt af. Men lige da vi skulle til at spise, dukkede hun alligevel op.

Højsommerekskursion

Navr	<i>Acer campestre</i>
Skærm-Elm	<i>Ulmus laevis</i>
Stor Nælde	<i>Urtica dioica</i> ssp. <i>dioica</i> var. <i>dioica</i>
Sump-Nælde (eneste bestand på Lolland)	<i>Urtica kioviensis</i>
Alm. Fredløs	<i>Lysimachia vulgaris</i>
Sideskærm	<i>Berula erecta</i>
Kruset Tidsel	<i>Carduus crispus</i>

Nu kørte vi tilbage til Fuglsang og parkerede inde på den runde parkeringsplads på gårdspladsen. Her ventede de fire, der havde været oppe og se Knælæbe. De var i højt humør. Knælæben havde stået rigtig flot, men lidt mørkt. Der havde også været folk fra Jylland, som ville over og se denne ene plante. Nu måtte vi bare håbe, at den kunne holde sig flot til søndag, så vi andre også kunne nå at få den at se.

Skejten

Vi gik højre om, dvs. først gennem parken, skoven og ud på engen.

Gennem Læge-Stokroser på vej mod vandet

Strudsvinge	<i>Matteuccia struthiopteris</i>
Katteskæg	<i>Nardus stricta</i>
Alm. Hæg	<i>Prunus padus</i>
Skov-Stilkaks	<i>Brachypodium sylvaticum</i>
Vingevalnød	<i>Pterocarya fraxinifolia</i>
Læge-Stokrose	<i>Althaea officinalis</i>
Strand-Kogleaks	<i>Schoenoplectus maritimus</i>
Ager-Svinemælk	<i>Sonchus arvensis</i>
Strandasters	<i>Tripolium vulgare</i>

Højsommerekskursion

Kødet Hindeknæ
Strand-Trehage
Skov-Løg
Strand-Siv
Engelsk Kokleare
Vingefrøet Hindeknæ
Smalbladet Kællingetand
Smalbladet Hareøre

Spergularia salina
Triglochin maritima
Allium scorodoprasum
Juncus maritimus
Cochlearia officinalis ssp. *angelica*
Spergularia media
Lotus glaber
Bupleurum tenuissimum

Smalbladet Hareøre *Bupleurum tenuissimum*

Alm. Blåfugl

Polymmatas icarus

Alm. Blåfugl *Polymmatas icarus*

En blåfugl som var lige ved at folde sig ud

Højsommerekskursion

Soløje-Alant
Strand-Krageklo
Seline
Blågrøn Star
Udspilet Star
Rank Frøstjerne
Alm. Knopurt
Alm. Pimpinelle
Stivhåret Borst
Strand-Vejbred
Samel
Hjertegræs
Fliget Vejbred
Strand-Tusindgylden

Inula britannica
Ononis spinosa ssp. *maitima*
Selinum carvifolia
Carex flacca
Carex extensa
Thalictrum simplex
Centaurea jacea
Pimpinella saxifraga
Leontodon hispidus
Plantago maritima
Samolus valerandi
Briza media
Plantago coronopus
Centaureum littorale

På en træstamme sad en masse sommerfugle og nød solvarmen

Admiral

Vanessa atalanta

Skovrandøje

Pararge aegeria

Ud ad lågen og ad grusvejen tilbage til bilerne

Kongelys Natsværmer *Cucullia Verbasci* på Mørk Kongelys *Verbascum nigrum*

Mørk Kongelys
Hjertebladet Gåsefod
Hundepersille
Kantet Perikon
Liden Burre
Krumhals
Kongelys Natsværmer

Verbascum nigrum
Chenopodium hybridum
Aethusa cynapium
Hypericum maculatum ssp. *maculatum*
Arctium minus
Anchusa arvensis
Cucullia Verbasci

Nu skulle vi til dagen sidste lokalitet. Vi kørte tv ad landevej 297 og th ad landevej 9. I rundkørslen lige før broen tv mod Sundby og videre nordpå. Efter Hjelm tv mod Storebro, hvor vi parkerede lige inden skovvejen, som førte ind i Dyrehaven.

Hjelm Dyrehave

Kejserkåbe
Stinkende Gåseurt
Håret Kartebolle
Skov-Hullæbe
Skov-Hundegræs
Skovbyg
Skarntyde

Argynnis paphia
Anthemis cotula
Dipsacus pilosus
Epipactis helleborine ssp. *helleborine*
Dactylis glomerata ssp. *lobata*
Hordelymus europaeus
Conium maculatum

Håret Kartebolle *Dipsacus pilosus*

Skov-Hullæbe *Epipactis helleborine* ssp. *helleborine*

Nu kunne vi selv finde hjemad, i det tempo vi ville. Vi fortsatte ad landevejen og kørte ind på vej 153. Lige før Guldborgsundbroen kørte vi ind ved den lille lystbådehavn, hvor der var cafeteria og ishus. De havde dejlige hjemmelavede vafler med mange slags is. Mens vi sad og nød solskinnet med udsigt over vand og bro, kom der flere fra gruppen, som også var lækkersultne. Vi var efterhånden 5 biler på parkeringspladsen. Men vi skulle hjemad, så videre ad 153 til vi drejede tv mod Næstved og landevej 22, og så var vi hjemme.

Om aftenen fik vi Bøf Stroganoff, Kartoffelmos toppe – Pommes Dauphine og broccoli. Til dessert var der pæretærte med creme fraiche.

Om aftenen til afterbotanik, læs ”rødvin og hyggeligt samvær”, talte vi om hjemturen og Knælæbe i Allindelille Fredsskov. Det blev vedtaget, at vi kørte hen for at se Knælæbe på hjemvejen, når det fastlagte program var slut. Det var en god beslutning. Bjarne sad indenfor med sin bærebare computer og ordnede billederne af Knælæben. Den var rigtig flot, bare den nu holdt til i morgen.

Vi talte om, at vi blev mange biler i kortegen. De andre dage havde vi jo stuvet os godt sammen. Dagmar fandt ud af at Benedicte kørte alene i sin bil og foreslog at Jan kunne køre med hende. Benedicte blev lidt overrumplet, men accepterede at blive påtvunget en for hende på det tidspunkt næsten ukendt mandsperson. Senere da Jan kom ud, syntes han også det var en god ide. Nu må vi håbe at Benedicte tilgiver Dagmar, at hun sådan påduttede hende en passager. Peter havde en flaske balsam med fra Kareleen, så den skulle vi lige smage. Da jeg kom ind lige omkring kl 24, lå Dagmar med åben dør, hun prøvede at lave lidt gennemtræk, for det var meget varmt og lummert i rummet.

Håret Kartebolle *Dipsacus pilosus*

Søndag den 30/07

Vi fik pakket sammen inden morgenmaden. Så var det nemt at få ordnet rummet og få pakket bilen. Vi skulle af sted til kl.9. Vi var de sidste der kørte, for vi havde lidt besvær med også at få plads til Gunnvas bagage. Vi kørte th af landevej 22 lige, til vi kom til Stejlebanke. Det var nemt at finde, for der holdt 8 biler på parkeringspladsen i forvejen. Vi manglede endda tre biler, som ikke ville deltage i dag.

Stejlebanke

Vi startede med at gå lidt syd på ad cykelstien, inden vi drejede ind i området. Hvor var der dog tørt. Her kunne man rigtig se virkningen af den tørke, det havde været i sommers. På den første bakke var næsten alt afsvedet.

Gåsegang på Stejlebanke

Mark-Bynke
Cikorie
Alm. Sankthansurt
Alm. Sæbeurt
Kruset Skræppe
Bakkestjerne
Bakke-Nellike
Due-Skabiose
Hedelyng
Seline
Strand-Kvan
Skov-Angelik
Lyse-Siv
Djævelsbid
Blåtop
Blågrøn Star
Skede-Star

Artemisia campestris
Cichorium intybus
Hylotelephium telephium ssp. *maximum*
Saponaria officinalis
Rumex crispus
Erigeron
Dianthus deltoides
Scabiosa columbaria
Calluna vulgaris
Selinum carvifolia
Angelica archangelica ssp. *litoralis*
Angelica sylvestris
Juncus effusus
Succisa pratensis
Molinia caerulea
Carex flacca
Carex hostiana

Højsommerekskursion

Trævlekrone
Bukkeblad (mange blade)
Kær-Trehage
Nyse-Røllike
Hjortetrøst
Alm. Kællingetand
Kødfarvet Gøgeurt (vissen stander)
Maj Gøgeurt (vissen stander)
Tvebo-Baldrian (blade)
Vandnavle

Lychnis flos-cuculi
Menyanthes trifoliata
Triglochin palustris
Achillea ptarmica
Eupatorium cannabinum
Lotus corniculatus
Dactylorhiza incarnata
Dactylorhiza majalis
Valeriana dioica
Hydrocotyle vulgaris

Dværg-Perikon *Hypericum humifusum*

Eng-Klaseskærm
Kær-Svinemælk
Krognæb-Star
Fløjlsgræs
Alm. Vibefedt
Stor Knopurt
Alm. Brunelle
Dueurt
Vand-Mynte
Børste-Kogleaks
Smalbladet Høgeurt
Sump-Kællingetand
Alm. Agermåne
Dværg-Perikon

Oenanthe lachenali
Sonchus palustris
Carex lepidocarpa
Holcus lanatus
Pinguicula vulgaris
Centaurea scabiosa
Prunella vulgaris
Epilobium
Mentha aquatica
Isolepis setacea
Hieracium sekt. *hieracioides*
Lotus pedunculatus
Agrimonia eupatoria
Hypericum humifusum

Køer
Plettet Kongepen

Hypochoeris maculata

Vi sad lidt i skyggen under et træ på toppen af Stejlebanke, slappede af og nød udsigten. Vi tog lidt vand at drikke. Samtidig sagde Niels og Peter farvel, for nu var det slut med den officielle tur. Det var ikke alle, der ville fortsætte til Allindelille, men næsten alle.

Pause i skyggen

Nu kørte vi mod Allindelille Fredsskov efter en grundig instruktion om vejen, og om hvor vi skulle parkere. Her ville Niels og Peter vente til alle var ankommet. Heldigvis sørgede Peter Wind i sin bil at holde sammen på de sidste fire biler. Vi formodede at Niels havde de første med sig. Vi nåede allesammen til skoven, hvor vi parkerede ved et forsamlingshus.

Der siges farvel

Alm. Pimpinelle

Pimpinella saxifraga

Allindelille Fredsskov

Alm. Druemunke
Liden Vintergrøn
*Knælæbe

Actaea spicata
Pyrola minor
Epipogium aphyllum

Der ligges på knæ for Knæ-Læbe *Epipogium aphyllum*

Knæ-Læbe *Epipogium aphyllum*

Mens vi stod i kø for at fotografere Knælæben, spiste vi lidt af vores frokost, så vi hele tiden kunne nyde synet af sjældenheden. Efterhånden som vi havde haft vores tur, sivede vi lidt op ad vejen til et gammelt hus med en vidunderlig blomstereng, med masser af sommerfugle. Her spiste vi det sidste af madpakken og slappede af og nød livet, inden vi skulle af sted i alle retninger. Niels ville lave en kort rundtur i skoven, for dem som ikke havde været der før. Det havde vi, og samtidig var Gitte begyndt at gå tilbage til bilen, og vi kunne jo ikke lade hende stå og vente der. Da vi kom forbi Knælæben igen, lå Peter stadig og fotograferede den. Der var også kommet et gut fra Fyn, som skulle se den lille sag.

På vores hjemtur lavede vi lige en lille alternativ rute. Vi kørte op til Skee og th mod Skjoldnæsholm. Nu fulgte vi margerite-ruten til Kirke Hvalsø og Lejre og kørte ud på Holbæk-motorvejen ved tilkørsel 14. Så var det bare ud af motorvejen til vi var i Hvidovre. Vi fyldte benzin på bilen og fik afregnet med det samme. Jeg satte mine passagerer af ved busstoppestedet på Kettevej til 1A, fordi der var så mange problemer med S-toget p.g.af. nedrevne køreledninger. Ved hovedbanen var bussens rute omlagt. Gitte blev i bussen og kom smertefrit hjem. Gunnva og Dagmar skulle skifte, men alle busser var omlagt p.g.a Triatlon, så det gav dem en del besvær.

Det havde som sædvaneligt været rigtig rart at være på tur med så mange dejlige mennesker. Og sikke meget spændende, vi havde set.

Deltagerliste:

Dorte Kold-Christensen
Morten Kold-Christensen
Erik Skov Nielsen
Kirsten Skov Nielsen
Jette Andersen
Gunnva Jacobsen
Gitte Tolstrup
Knud Larsen
Thomas Damgård
Lene Køhler
Dagmar Levisen
Jan Halaburt
Benedicte Richter
Jan Larsen
Jane Kongstad Pedersen
Karin Ravn-Jonsen
Birgit Buch-Jepsen
Jørgen Buch-Jepsen
Tove Skands
Susanne Persson
Peter Wind
Niels Faurholdt
Elsebeth Bindslev
Lissa Rasmussen
Birte Hvarregård
Bjarne Nielsen
Lone Nielsen
Bent Juhl Nielsen

Højsommerekskursion 2006

Fredag den 28. juli.

- Formiddag **Knudsskov på Knudshoved Odde**
- High lights: Sump-Nælde, Løgurt, Gul Rævehale, Samel, Seline, Bredbladet Mærke, Billebo-Klaseskærm, Brombær spp.
- Eftermiddag 1. **Marienlyst Dyrehave**
- High lights: Meget smuk bestand af Blåtoppet Kohvede i kystnær egeblandingsskov, Sort Fladbælg.
- Eftermiddag 2. **Strandenge langs Langebæk Skov**
- High lights: Vild Selleri, Strand-Siv, Kær-Fladbælg, Strand-Loppeurt, Samel, Vand-Brandbæger. Ved nærliggende skovbæk: Strudsvinge, Sort Fladbælg.
Kort stop i Langebæk Skov: Vand-Brunrod og Nikkende Hullæbe.

Lørdag den 29. juli.

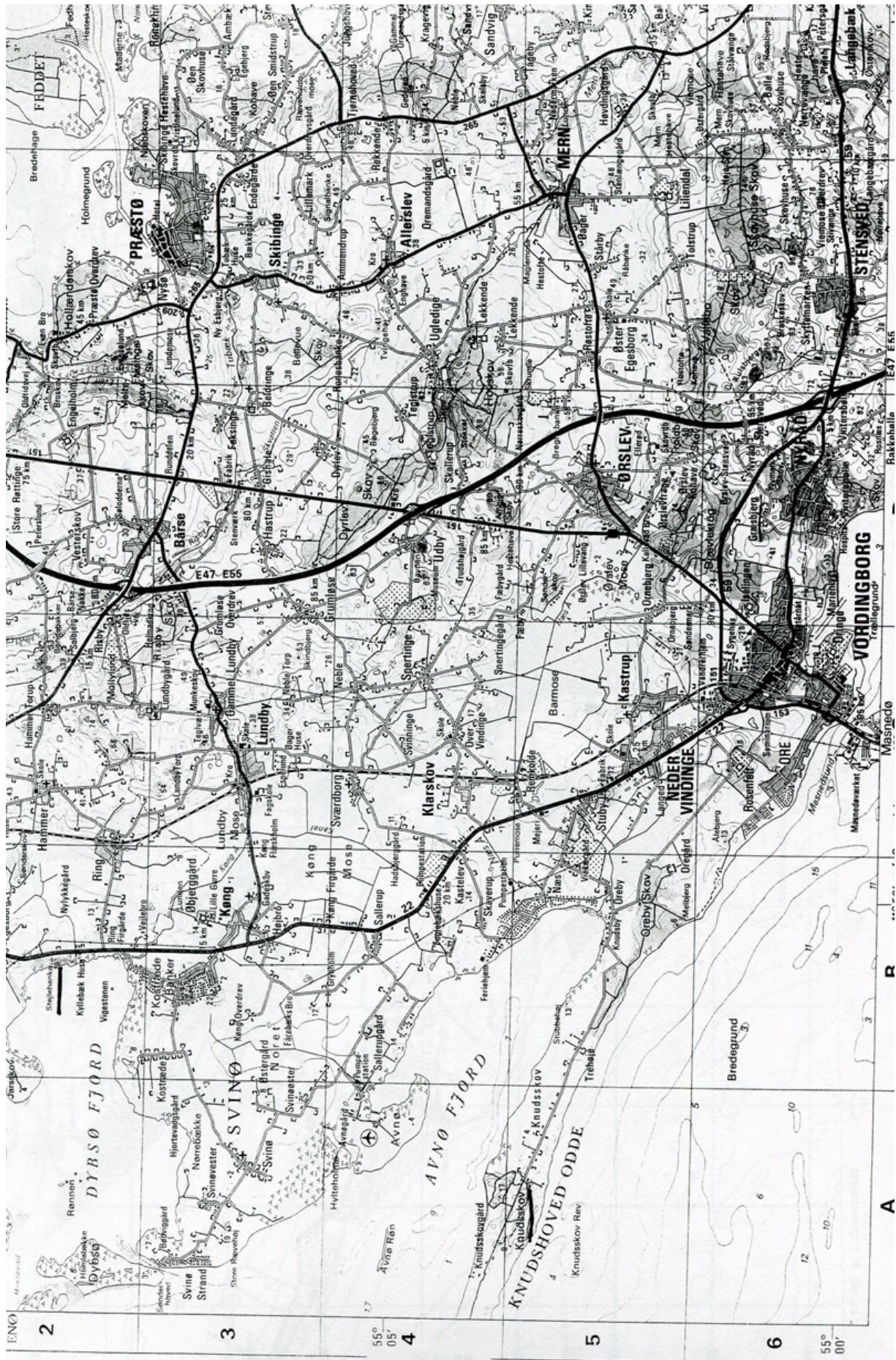
- Formiddag **Ålholm Hestehave Super-lokalitet**
- High-lights i rørsump ved slottet: Læge-Stokrose, Eng-Klaseskærm, Strand-Loppeurt, Vild Selleri, Soløje-Alant, Seline (alt indenfor ca. 100 m²). Murrude på gammel havemur.
High-lights i skoven: Stor bestand af Storblomstret Hullæbe.
- Eftermiddag 1. **Skejten**
- High Lights: Læge-Stokrose, Soløje-Alant, Eng-Byg, Rank Frøstjerne, Smalbladet Hareøre m.fl.
- Eftermiddag 2. **Hyde Skov / Tømmerholt (kort stop)**
- High light: Skærm-Elm samt Lollands eneste kendte forekomst af Sump-Nælde.
- Eftermiddag 3. **Hjelm Dyrehave (kort stop)**
- High light: Håret Kartebolle

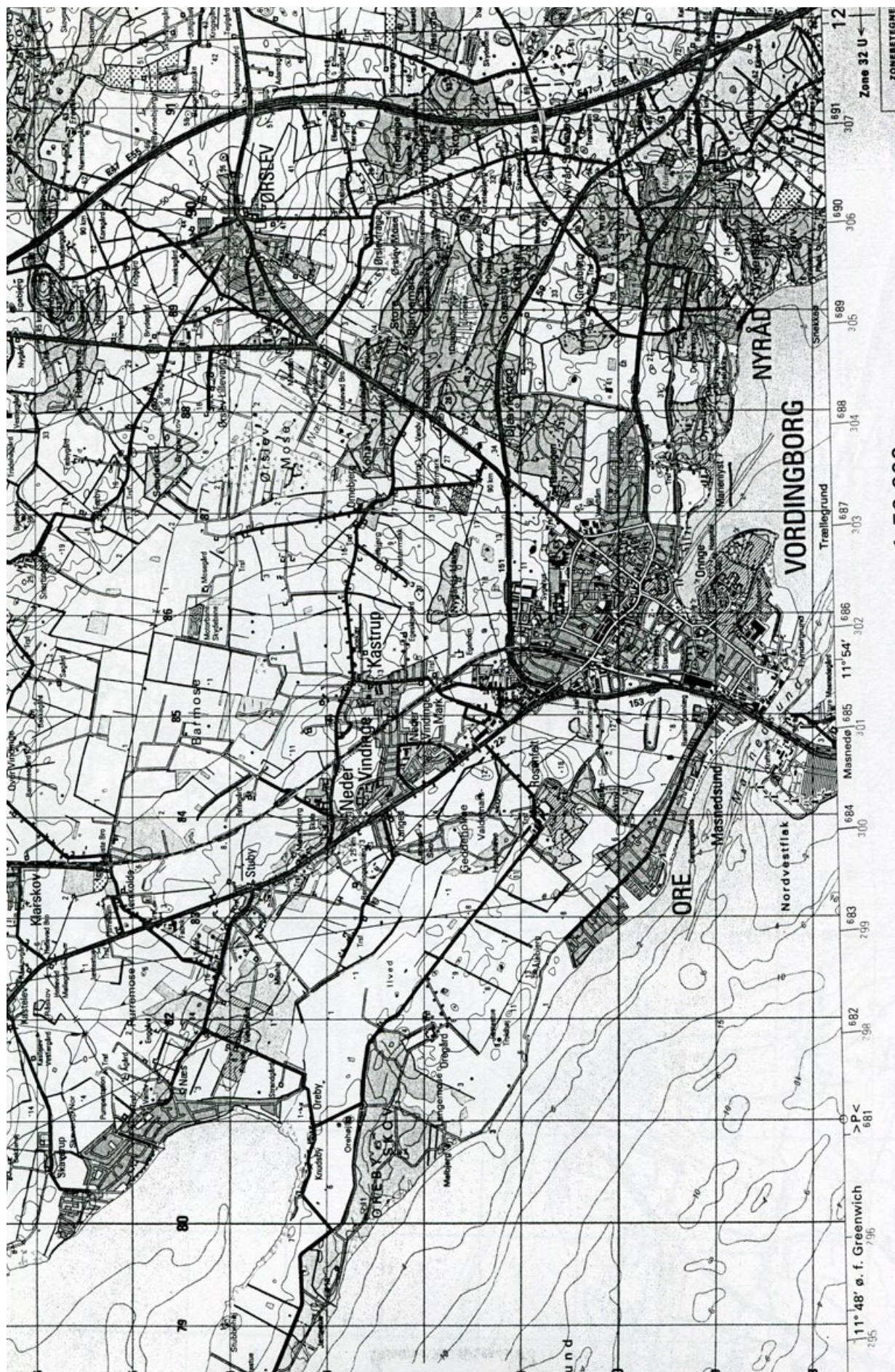
Søndag den 30. juli.

Formiddag

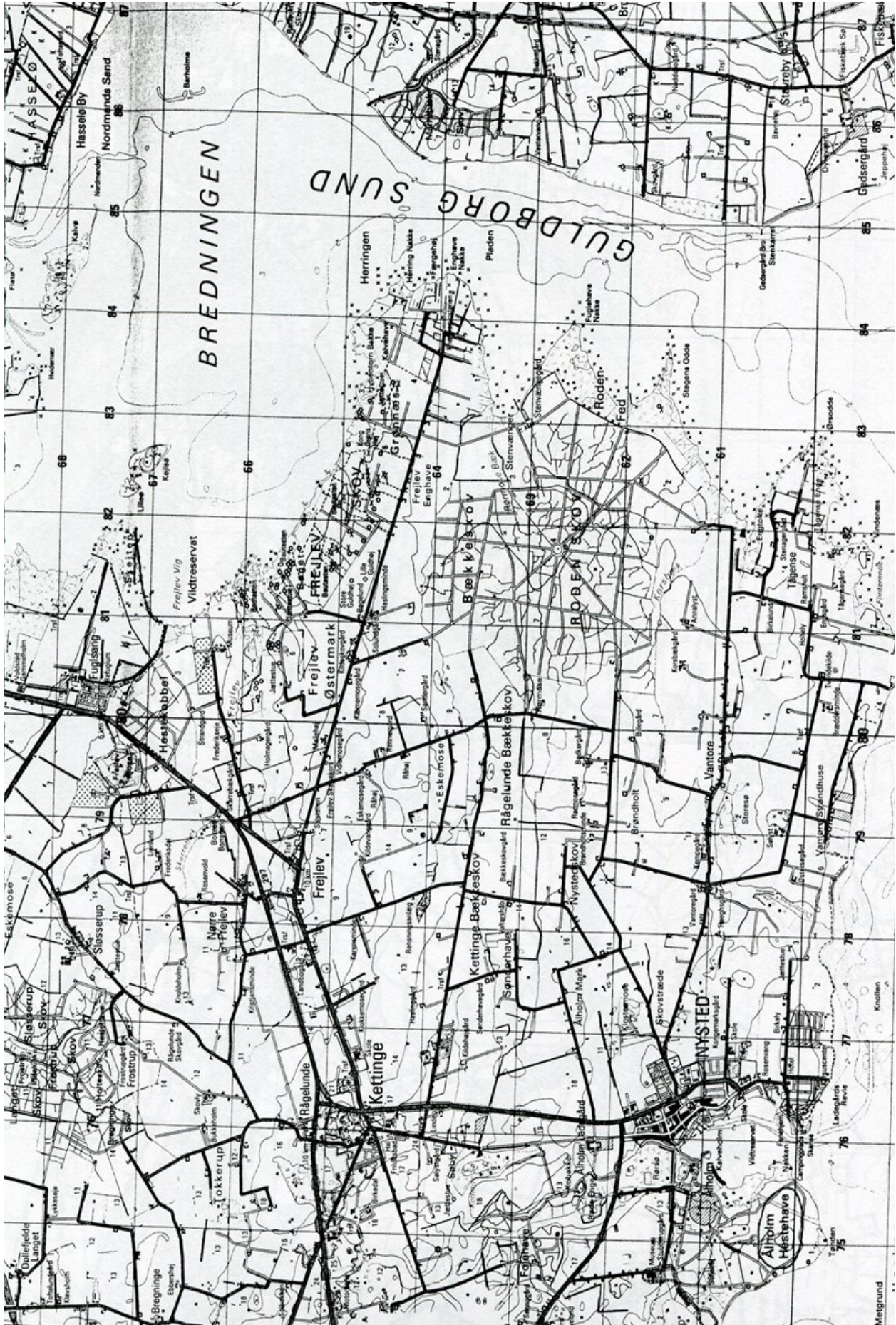
Stejlebanke med ekstremrigkær, strandeng og tørre bakker (Liden Sneglebælg samt Trefliget Ærenpris om foråret) – og/eller overdrevet ved Jarsskov med bl.a. Rank Frøstjerne, Strand-Krageklo, Vellugtende Agermåne, Smalbladet Hareøre, Stikløs Kilebæger, Dansk Kokleare m.m.

Frokost og afslutning.

Kalkfloraen:

Allindelille Fredskov er hjemsted for en særegen og unik urteflora, som siden forrige århundrede har påkaldt sig megen interesse.

I det tidlige forår allerede i marts dækkes skovbunden af Blå Anemoner - en af de urter, der er knyttet til kalkbund. Lidt senere på foråret blomstrer både Hvid- og Gul Anemone. Med lidt held kan alle tre arter opleves i blomst samtidig.

Blandt de kalkyndende arter hører også orkideerne. Orkidefamilien er en af verdens største plantefamilier med over 20.000 arter. I Danmark findes ca. 41 arter, som alle er fredede.

Flueblomsten:

Flueblomsten er blandt orkideerne den mest kendte i Allindelille Fredskov. Her har den sit eneste og sidste voksested i Danmark.

Blomsten er purpurbrun og sidder få og spredt op langs stængelen. Planten bliver ca.

20 - 30 cm. høj og den har fået sit navn p.g.a. blomstens lighed med et lille insekt - gravehvepsen.

Flueblomsten udsender en duft, der tiltrækker gravehvepse-hannen, som så forsøger at parre sig med Flueblomsten, i den tro at det er en gravehvepse-hun. Flueblomsten og flere andre orkideer blomstrer i maj og juni, hvor de kan ses langs skovens veje.

Forvredne bøge:

Grundet det høje kalkindhold i undergrunden, kan man mange steder se lave og forvredne bøge. Allerede midt på sommeren står de med gult og efterårsagtigt løv. Dette skyldes *klorose*. Kalken ned sætter træernes optagelse af jern, hvorved dannelse af klorofyl (bladgrønt) hæmmes. Mange af træerne ved Thomas Park er over 100 år gamle, men lider af stærk misvækst på grund af *klorosen*.

Driften af skoven:

Odsherred Statsskovdistrikt passer Allindelille Fredskov for Københavns Universitet. Hvert år slås græs- og urtevegetation på sletterne. Derefter rives høet sammen og fjernes. Slåningen bevirker at sletterne ikke domineres af arter, som udkonkurrerer orkideerne. Fjernelse af høet holder muldlaget nede, så afstanden fra orkideernes rodknolde og ned til kalken ikke bliver for stor.

Løvskovsdriften er baseret på naturlig foryngelse af bøg og ask ved gradvis borthugning af de gamle træer samt udtynding i den mellemaldrende bevoksning.

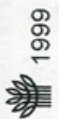
Husk at det i Allindelille Fredskov er:

Forbudt at plukke og opgrave planter og at færdsel kun må ske på skovens veje, spor og stier!
God tur i Allindelille Fredskov!

Yderligere information om Allindelille Fredskov kan fås ved henvendelse til:

Odsherred Statsskovdistrikt
Mantzhøj
Ulkerupvej 1
4500 Nykøbing Sj.
Tlf. 59 32 80 16

MILJØ- OG ENERGIMINISTERIET
SKOV - OG NATURSTYRELSEN

1999

Velkommen

i

Allindelille Fredskov

Københavns Universitet

Velkommen til Allindelille Fredskov:
Umiddelbart 8 km nord for Ringsted ligger Allindelille Fredskov på 57 ha. Ca. 45 ha er bevokset med løvskov. Resten udgør sø, moser og ubevoksede slettearealer. Allindelille Fredskov er hjemsted for en sjælden og unik urteflora, hvorfor skoven er beskyttet af en særlig fredning. Denne fredning betyder at det kun er tilladt at færdes på veje, spor og stier og at plukning og opgravning af blomster og planter er forbudt!

Skovens historie:
Allindelille Fredskov ligger i Haraldsted Sogn, som på Valdemar Sejrs tid (1202-1241) tilhørte den danske krone.

Den 7. juli 1561 skænker Frederik II 10 gårde i Allindelille by til Københavns Universitet "til de studerendes underhold".

Ved udskiftningen i 1798 udtog man i Allindelille by arealer til blivende skov, "egnede til skovs opelskelse". Arealer som blev udtaget blev til Allindelille Fredskov og er stadigvæk i Københavns Universitets eje.

Geologi:

Allindelille Fredskov ligger på en mægtig flage af skrivekridt, som blev slæbt dertil af istidens gletsjere. Kridtflagen er op til 20 meter tyk, og mange steder ligger den kun 20-25 cm under jordoverfladen. Dette kan ses på muldvarpeskuddene, som farves hvide af kalken. Både terrænet og planter er præget af kalken i undergrunden.

Terrænet:

"Fandens Kedel" i det nordøstlige hjørne af skoven er et jordfaldshul, skabt ved at nedslivende vand har boreroderet et hulrum i kalken. "Låget" i hulrummet er så med tiden faldet sammen og der er blevet dannet en markant senkning i jordoverfladen.

Mange af moserne menes også at være jordfaldshuller.

Allindelille Fredskov

* Indgange til skoven

- Løvskov
- Sletter
- Moser
- Småskifte Sø

Husk i Allindelille Fredskov må der ikke plukkes blomster eller opgraves planter. Færdsel er kun tilladt på skovens veje, spor og stier. Al færdsel uden for veje, stier og spor er forbudt!